

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC

Hồ Hữu Hóa

**CHẨN ĐOÁN SỚM BIẾN CHỨNG THẬN BẰNG
XÉT NGHIỆM MICROALBUMIN NIỆU Ở BỆNH
NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG TYP 2 ĐIỀU TRỊ NGOẠI
TRÚ TẠI BỆNH VIỆN ĐA KHOA TRUNG ƯƠNG
THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Nội

Mã số: 60 72 20

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

Thái Nguyên - Năm 2009

Công trình hoàn thành tại:

Trường Đại học Y - Dược Thái Nguyên.

Người hướng dẫn khoa học:

TS. Nguyễn Kim Lương

Phản biện 1: PGS-TS. Dương Hồng Thái.

Phản biện 2: TS. Nguyễn Mạnh Trường

Luận văn được bảo vệ tại Hội đồng chấm luận văn cấp nhà nước họp tại: Trường Đại học Y - Dược Thái Nguyên.

Vào hồi 13 giờ 30 ngày 03 tháng 12 năm 2009.

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

Thư viện Trường Đại học Y - Dược Thái Nguyên.

Trung tâm học liệu Đại học Thái Nguyên.

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC**

HỒ HỮU HOÁ

**CHẨN ĐOÁN SỚM BIẾN CHỨNG THẬN BẰNG XÉT NGHIỆM MICROALBUMIN NIỆU
Ở BỆNH NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG TYP 2 ĐIỀU TRỊ NGOẠI TRÚ
TẠI BỆNH VIỆN ĐA KHOA TRUNG ƯƠNG THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

THÁI NGUYÊN - NĂM 2009

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC**

HỒ HỮU HOÁ

**CHẨN ĐOÁN SỚM BIẾN CHỨNG THẬN BẰNG XÉT NGHIỆM MICROALBUMIN NIỆU
Ở BỆNH NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG TYP 2 ĐIỀU TRỊ NGOẠI TRÚ
TẠI BỆNH VIỆN ĐA KHOA TRUNG ƯƠNG THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Nội khoa
Mã số: 60.72.20**

LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

Hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN KIM LƯƠNG

THÁI NGUYÊN - NĂM 2009

LỜI CẢM ƠN

Hoàn thành khóa học và luận văn tốt nghiệp cao học này, tôi xin chân thành cảm ơn Đảng uỷ, Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo Sau Đại học và bộ môn Nội Trường Đại học Y-Dược Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **TS. Nguyễn Kim Lương** người thầy đã hết lòng dạy dỗ, dìu dắt, trực tiếp hướng dẫn và luôn tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp tôi hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám đốc, phòng Kế hoạch hợp tổng, tập thể các bác sĩ, y tá khoa Khám bệnh, khoa Sinh hóa Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn Sở Y tế Yên Bái, Trường trung cấp Y tế Yên Bái đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt thời gian học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt tôi xin tỏ lòng biết ơn tới gia đình, các đồng nghiệp và bạn bè đã cổ vũ, động viên và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian qua.

Thái Nguyên, tháng 12-2009

Tác giả

Hồ Hữu Hóa

MỤC LỤC

Trang phụ bìa	
Lời cảm ơn	
Mục lục	
Danh mục các ký hiệu, các chữ viết tắt	
Danh mục các bảng, biểu đồ	
ĐẶT VẤN ĐỀ	1
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN	3
1.1 Đái tháo đường.....	3
1.2. Cấu trúc và chức năng thận.	5
1.3. Những diễn biến tự nhiên của bệnh thận do ĐTD.....	8
1.4. Những rối loạn chức năng sớm của thận.....	9
1.5. Vai trò của microalbumin niệu ở bệnh nhân ĐTD.....	10
1.6. Cơ chế bệnh sinh bệnh thận do ĐTD.....	13
1.7. Các phương pháp định lượng microalbumin niệu và điều kiện thu mẫu.....	16
1.8. Tiêu chuẩn chẩn đoán và phân chia giai đoạn bệnh thận do ĐTD	19
CHƯƠNG 2: ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	22
2.1. Đối tượng nghiên cứu	22
2.2. Thời gian và địa điểm nghiên cứu	22
2.3. Phương pháp nghiên cứu	22
2.4. Các chỉ tiêu nghiên cứu	23
2.5. Kỹ thuật thu thập số liệu	24
2.6. Xử lý số liệu	28
2.7. Đạo đức trong nghiên cứu.	28
CHƯƠNG 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	29

3.1. Đặc điểm chung của nhóm nghiên cứu.....	29
3.2. Kết quả định tính MAU và một số mối liên quan.	33
CHƯƠNG 4: BÀN LUẬN	43
4.1. Đặc điểm chung của đối tượng nghiên cứu	43
4.2. Nhận xét kết quả bán định lượng MAU.	44
4.3. MAU và một số mối liên quan ở bệnh nhân đái tháo đường tít 2	46
4.4. MAU và kiểm soát đường máu.	51
4.5. Nhận xét kết quả xét nghiệm lipid máu và mối liên quan với MAU.	53
KẾT LUẬN	55
KHUYẾN NGHỊ	56
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ADA	: Hiệp hội đái đường Mỹ (American Diabetes Association)
BCT	: Biến chứng thận
BN	: Bệnh nhân
BMI	: Chỉ số khối cơ thể (Body mass index)
DCCT	: Nghiên cứu thử nghiệm lâm sàng về kiểm soát bệnh và biến chứng đái tháo đường (Diabetes Control and Complications Trial)
ĐTĐ	: Đái tháo đường
IDF	: Hiệp hội đái đường quốc tế (International Diabetes Federation)
HA	: Huyết áp
HDL-C	: Cholesterol tỷ trọng cao (High density lipoprotein-cholesterol)
LDL-C	: Cholesterol tỷ trọng thấp (Low density lipoprotein-Cholesterol)
MAU	: Microalbumin niệu
MLCT	: Mức lọc cầu thận
RLLM	: Rối loạn lipid máu
TC	: Cholesterol toàn phần
TG	: Triglycerid
THA	: Tăng huyết áp
B/M	: Chỉ số vòng bụng/vòng hông
UKPDS	: Nghiên cứu về đái tháo đường của Vương quốc Anh (United Kingdom Prospective Diabetes Study).

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1: Đặc điểm về tuổi và giới	29
Bảng 3.2: Phân bố theo nhóm tuổi.....	30
Bảng 3.3: Phân bố theo thời gian phát hiện đái tháo đường.	31
Bảng 3.4: Tỷ lệ tăng huyết áp	32
Bảng 3.5: Tỷ lệ MAU ở các bệnh nhân ĐTĐ týp 2 có macroalbumin niệu (-)	33
Bảng 3.6: So sánh tỷ lệ một số triệu chứng ở nhóm MAU	34
Bảng 3.8: Liên quan giữa BMI và MAU	35
Bảng 3.9: Liên quan giữa vòng bụng và MAU	35
Bảng 3.10: Liên quan giữa chỉ số B/M và MAU.....	36
Bảng 3.11: Thời gian phát hiện bệnh xếp theo nhóm MAU	36
Bảng 3.12: Liên quan giữa MAU với giới	37
Bảng 3.13: Phân bố nhóm tuổi bệnh nhân theo MAU.	38
Bảng 3.14: Liên quan giữa huyết áp với MAU.	38
Bảng 3.15: Tỷ lệ tăng huyết áp giữa hai nhóm MAU.....	39
Bảng 3.16: Liên quan giữa MAU với tăng huyết áp	39
Bảng 3.17: Liên quan giữa glucose máu lúc đói ở nhóm MAU.....	40
Bảng 3.18: Liên quan giữa HbA1c với MAU	40
Bảng 3.19: Tỷ lệ rối loạn lipid máu và liên quan với nhóm MAU.....	41
Bảng 3.20: Liên quan giữa triglycerid với MAU.	41
Bảng 3.21: Liên quan giữa HDL-C với nhóm MAU.	42

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1 Phân bố theo giới	29
Biểu đồ 3.2 Phân bố theo nhóm tuổi	30
Biểu đồ 3.3 Phân bố theo thời gian phát hiện bệnh	31
Biểu đồ 3.4 Tỷ lệ THA ở bệnh nhân ĐTĐ tít 2	32
Biểu đồ 3.5 Tỷ lệ MAU ở bệnh nhân ĐTĐ có macroalbumin niệu (-)	33
Biểu đồ 3.6. Thời gian phát hiện bệnh sắp xếp theo nhóm MAU	37